

מנגינה חדשה

בית המשפט בארה"ב חבטל את הנוהג לקבל הכשר בדיעבד לשימוש פסול

ביצירות חוגנות / עו"ד גדעון קורן

בית המשפט קבע, כי העברת הזכויות מרפאת כל הפרה אשר נעשתה בעבר ע"י הנתבעים. עד כאן אין כל חידוש בקביעתו של בית המשפט. אך התקדים נקבע בבית המשפט לערעורים, אשר חלק על ההחלטה של קודמו והפך אותה.

בית המשפט מגביר את הוודאות

בית המשפט לערעורים קבע, כי לא רק שהענקת היתר שימוש מאוחר שכזה אין בכוחה ל"הכשיר את השרץ" באופן רטרואקטיבי, אלא גם שכל התבססות על הסכמה רטרואקטיבית שכזו, היא חסרת תוקף בעיני החוק. הדרך להכשיר שימוש שכזה היא באמצעות כתב ויתור/שחרור, המציין באופן מפורש, כי למרות שנעשה בעבר שימוש ללא היתר – בעל זכויות היוצרים והוא לבדו מוותר על זכותו לתבוע בשל כך.

בעשותו כן, ביקש ביהמ"ש לחדד את ההבחנה בין היתר כחוק לבין הסדרים למיניהם. ביהמ"ש קבע, שבעוד שהענקת היתר שימוש יכולה לאפשר שימוש עתידי, אין בכוחה להסדיר הפרות עבר. בנוסף לכך נקבע, כי שותף בזכויות יוצרים מחזיק בסמכות להתיר שימוש עתידי, אולם אין הוא רשאי להתיר ולהכשיר שימוש שנעשה בעבר ללא היתר.

בכך מצהיר למעשה ביהמ"ש, כי הוא מתכוון להגביר את הוודאות ואת האפשרות לחזות את קביעותיו. בכך יפחת הפיתוי העומד בפני מפר זכויות יוצרים, אשר יודע, כי יוכל לנהל מו"מ לאחר פעולתו הפסולה ולקבל הכשר רטרואקטיבי. ///

התובע טען ששניים משיריה הידועים ביותר של מרי ג'יי בלייג' דומים לשלו

בית המשפט לערעורים קבע, כי לא רק שהענקת היתר שימוש מאוחר שכזה אין בכוחה ל"הכשיר את השרץ" באופן רטרואקטיבי, אלא גם שכל התבססות על הסכמה רטרואקטיבית שכזו, היא חסרת תוקף בעיני החוק. הדרך להכשיר שימוש שכזה היא באמצעות כתב ויתור/שחרור

בנובמבר 2007 ביטל בית הדין לערעורים בארה"ב נוהג עתיק יומין אשר קבע, כי מפר זכויות יוצרים יכול להכשיר את העוולה אשר ביצע בעבר ע"י קבלת היתר רטרואקטיבי מבעל הזכויות המקורי או בעל הזכויות החדש. המקרה של דייוויס נגד בלייג', הוא אשר ביטל נוהג זה, ובו נקבע הצורך לקבל היתר לשימוש ביצירה בכתב או בעל-פה מבעל זכויות היוצרים.

המלחין ריס דייוויס טען, כי שניים משיריה הידועים ("Love" ו-"Keep It Moving") של הזמרת המצליחה מארי ג'יי בלייג', המוכרת עשרות מיליונים וגורפת פרסי גראמי בדרך שיגרה, דומים בצורה ניכרת לשניים משיריו. הללו הופקו באמצעות חברת הפקות חיצונית, המחזיקה משום כך אף היא בזכויות יוצרים בשיריו.

בזמן שדייוויס חיכה להכרעת בית המשפט, ביקשה חברת ההפקות להגיש תצהיר אשר מעיד על הסכם שבעל-פה. על פי התצהיר, כל הזכויות בעבר ובעתיד בנוגע לשימוש בשירים המדוברים עוברות לאחד מן הנתבעים הנוספים, ברוס מילר.

בית המשפט מצא שקיימת מחלוקת אובייקטיבית האם המוצר כר הכתוב מבטא הסכם שבעל-פה אשר אכן התרחש בעבר. אף על פי כן, בסיכומו של דבר תמכו השופטים בגרסתו של מילר, אשר טען, כי הוא מחזיק ביושר בזכויות וזאת בהתבסס על הסכמה אליה הגיע עם חברת ההפקות (שכאמור היא בעלת זכויות ביצירתו של מילר). משום כך, בתור מחזיק כדין, התיר הוא את השימוש לשאר הנתבעים.